

Raport Uczelnianej Komisji ds. Dydaktyki i Zarządzania Jakością Kształcenia

Raport został przygotowany dnia 10 maja 2017 r. na podstawie raportów Wydziałowych Komisji ds. Jakości Kształcenia opracowanych w oparciu o Uchwałę nr 43/2012-2013 Senatu UP w Lublinie z dnia 22 lutego 2013 r. w sprawie wewnętrznego systemu zarządzania jakością kształcenia oraz Zarządzenie nr 23 Rektora UP w Lublinie z dnia 26 kwietnia 2013 r. i inne obowiązujące akty prawne (Ustawa z dnia 27 lipca 2005 r., Prawo o szkolnictwie wyższym z późn. zm.). W oparciu o wymienione podstawy prawne w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie funkcjonuje Wewnętrzny System Zarządzania Jakością Kształcenia, który służy ocenie, zapewnieniu i doskonaleniu jakości kształcenia w zakresie wytyczonym przez utworzone procedury i instrukcje. Zarządzanie jakością kształcenia stanowi wyodrębniony aspekt funkcjonowania Uczelni, wydziałów i wpisanych w nie kierunków kształcenia, przyporządkowanych specjalnej organizacyjnej strukturze akademickiej i utworzonym na poszczególnych wydziałach Księgom Jakości. Rok akademicki 2015/2016 był czwartym rokiem realizacji zadań wynikających z wdrożenia w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie Wewnętrznego Systemu Zarządzania Jakością Kształcenia (WSZJ).

Systemowe podnoszenie jakości kształcenia przez WSZJ UP w Lublinie realizowane jest poprzez ciągłe monitorowanie i doskonalenie jakości kształcenia na wszystkich wydziałach i kierunkach studiów. Realizowana również w tym zakresie współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym (interesariuszami zewnętrznymi i wewnętrznymi), prowadzona na poszczególnych wydziałach, wpływa na podnoszenie poziomu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych studentów oraz zwiększa atrakcyjność studiowania na Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie.

Zgodnie z harmonogramem przyjętym przez Uczelnianą Komisję ds. Dydaktyki i Zarządzania Jakością Kształcenia w UP w Lublinie, podejmowano działania mające na celu monitorowanie i doskonalenie jakości kształcenia w Uczelni.

Jakość kształcenia na wszystkich wydziałach Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie oceniano w oparciu o następujące narzędzia:

- arkusze hospitacji zajęć nauczyciela akademickiego;
- ankiety oceny nauczycieli;
- protokoły zaliczeń i egzaminów;
- ankiety z odbytych praktyk;
- ankiety dyplomanta.

Wykorzystywano również narzędzia wspomagające, takie jak:

- opinie pracowników wydziałów;
- protokoły z posiedzeń minimum kadrowego danego kierunku;
- sprawozdania ze spotkań rad programowych z interesariuszami.

Na podstawie analizy otrzymanych arkuszy hospitacyjnych stwierdzono, że na wszystkich kierunkach studiów zajęcia prowadzone są profesjonalnie, nauczyciele wykazują się dużą wiedzą i zaangażowaniem w proces dydaktyczny, a studenci uczestniczący w zajęciach – aktywną postawą i rzetelnym podejściem do zdobywanych efektów kształcenia.

Ocena pracy nauczycieli akademickich, przeprowadzona za pomocą ankiet („Ankieta satysfakcji studenta”), została zrealizowana w formie elektronicznej przez Wirtualny Dziekanat, dwukrotnie w czasie roku akademickiego (po zakończeniu semestru zimowego i letniego). Analizując wyniki tych ankiet, na poszczególnych wydziałach stwierdzono brak przypisania do modułu części nauczycieli prowadzących zajęcia w jego zakresie. Stąd też istnieje konieczność wprowadzenia tych informacji personalnych do systemu „Bazus” przez katedry, w których prowadzony jest dany moduł. Komisje wydziałowe po zakończeniu semestrów przeprowadziły analizy protokołów zaliczeń i egzaminów. Jedynie na jednym wydziale zaistniała konieczność wprowadzenia programów naprawczych (w przypadkach modułów, w ramach których liczba studentów, którzy nie uzyskali założonych efektów kształcenia przekroczyła 30%) oraz obowiązek wykazania przyczyny i wyjaśnienia tego stanu rzeczy.

Ankietyzacja praktyk realizowanych na wydziałach umożliwiła przeprowadzenie analizy efektów kształcenia uzyskanych w wyniku aktywnego uczestnictwa studentów w praktykach zawodowych. Oceny, stanowiące odpowiedzi na poszczególne pytania zawarte w ankiecie, kształtowały się na dobrym poziomie, co świadczy o zadowoleniu studentów z wybranych miejsc praktyk oraz o prawidłowym ich przebiegu. Cele praktyk na poszczególnych kierunkach studiów były jasno wytyczone, a ich realizacja zgodna z planem studiów. Ankietowani studenci wskazywali, że wiedza i umiejętności, jakie zdobyli w trakcie studiów pozwoliły na prawidłowe wykonywanie zadań w trakcie trwania praktyk. Podkreślali również, że realizacja praktyk znacząco zwiększa możliwości rozwoju i gwarantuje zdobycie nowych umiejętności.

Istotnym elementem weryfikacji założonych efektów kształcenia przez komisje wydziałowe jest analiza poziomu prac dyplomowych oraz wyników egzaminów dyplomowych, co w połączeniu ze średnią oceną ze studiów stanowi podstawę ostatecznej ewaluacji stopnia efektów uzyskanych przez studentów. Łącznie, w objętym raportem roku, studia ukończyło 2285 osób. Zdecydowana większość absolwentów legitymowała się ocenami dobrymi i bardzo dobrymi na dyplomach ukończenia studiów. Warto podkreślić, że Komisje doceniły system antyplagiatowy, który w wielu przypadkach był pomocny w ocenie jakości i samodzielności pisanych prac.

Komisje dokonały również szczegółowej analizy ankiety dyplomanta. Niestety, nie wszyscy studenci kończący studia wypełnili otrzymaną ankietę. W jednym z wydziałowych raportów nie wspomina się o przeprowadzeniu tego typu analizy.

Niezależnie od kierunku studiów, absolwenci najwyżej oceniali:

- opiekę ze strony promotorów w trakcie przygotowywania prac dyplomowych;
- kompetencje pracowników dziekanatów i Biblioteki Głównej.

Absolwenci opiniowali również dobrze i bardzo dobrze:

- spełnienie oczekiwań związanych z wybranym kierunkiem studiów;
- zgodność tematyki praktyk z kierunkiem studiów;
- program studiów.

Nieco słabiej oceniano Biuro Wymiany Międzynarodowej w zakresie działalności programu ERASMUS, co przełożyło się na stosunkowo niewielki udział studentów UP w Lublinie w

wymianie międzynarodowej.

Uczelniana Komisja, podobnie, jak w latach poprzednich, wspierała działania Komisji wydziałowych, zarówno w zakresie konstruowania nowych programów studiów, jak i doskonalenia już istniejących. Działania te pozwoliły na realizację celów stawianych systemowi jakości kształcenia oraz umożliwiły podniesienie atrakcyjności oferty edukacyjnej UP w Lublinie, którą dotychczas stanowiło 39 kierunków studiów.

W ostatnim roku poszerzono ją o kolejne kierunki:

- gastronomia i sztuka kulinarna;
- bezpieczeństwo i certyfikacja żywności;
- hortiterapia;
- zarządzanie jakością w produkcji roślinnej.

Natomiast oferta studiów podyplomowych obejmowała 23 kierunki.

W roku akademickim 2015/16 na większości wydziałów (czterech z sześciu) przeprowadzono spotkania i konsultacje z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego. Taka współpraca z interesariuszami zewnętrznymi pozwala na wskazanie tych obszarów, czy elementów w programach kształcenia, które wymagają doskonalenia. Interesariusze najczęściej pozytywnie oceniali programy studiów. Zgłaszali też potrzeby modyfikacji planów, szczególnie pod kątem poszerzania zakresu umiejętności praktycznych.

Komisje wydziałowe w przedstawionych raportach pozytywnie zaopiniowały uzyskanie przez nauczycieli akademickich bezpośredniego dostępu do wyników „Ankiety satysfakcji studenta”. Wyniki te, po zakończeniu każdego semestru, są zamieszczane w Wirtualnym Dziekanacie, co pozwala na stosunkowo szybkie reagowanie na opinie studenckie.

Uczelniana Komisja ds. Dydaktyki i Zarządzania Jakością Kształcenia Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, po przeanalizowaniu raportów Komisji Wydziałowych za rok akademicki 2015/2016, zaleca następujące działania:

1. Konieczność spotkań Rad Programowych kierunków, nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe i innych nauczycieli akademickich realizujących moduł z otoczeniem społeczno-gospodarczym (interesariuszami zewnętrznymi) oraz wewnętrznymi (studentami), celem oceny programu kształcenia i dostosowania założonych efektów kształcenia na poszczególnych kierunkach studiów.
2. Ze względu na to, iż wydziałowe Komisje ds. jakości kształcenia wskazują na obawy i niechęć studentów do ankietyzacji nauczycieli, zachodzi konieczność przekonywania studentów o potrzebie i celowości wypełniania ankiety anonimowej.
3. Kontynuowanie działań motywujących nauczycieli akademickich do ciągłego doskonalenia kompetencji dydaktycznych i unowocześnienia metod kształcenia, aktywizacji studentów do pełnej realizacji założonych efektów kształcenia i wszechstronnej komunikacji interpersonalnej z dostosowaniem do obowiązujących aktów prawnych i zarządzeń wewnętrznych.

Raport przygotowali:

Dr hab. Paweł Glibowski – Przewodniczący Zespołu ds. Zapewniania Jakości Kształcenia
Dr hab. Urszula Kosior-Korzecka – Przewodnicząca Uczelnianej Komisji ds. Dydaktyki i Zarządzania Jakością Kształcenia